

eser sözleşmesinden kaynaklanan bakiye iş bedelinin tahsili istemiyle başlatılan icra takibine yapılan itirazın iptâli, takibin devamı ve icra inkâr tazminatı istemlerine ilişkin olup, mahkemece yapılan yargılama

eser sözleşmesinden kaynaklanan bakiye iş bedelinin tahsili istemiyle başlatılan icra takibine yapılan itirazın iptâli, takibin devamı ve icra inkâr tazminatı istemlerine ilişkin olup, mahkemece yapılan yargılama

15. HD., E. 2016/5072 K. 2018/211 T. 25.1.2018

görevsizlik kararı • eser sözleşmesi • ticari işletme • vedia • görevli mahkeme • karşı dava

Mahkemesi :Ticaret Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün duruşmalı olarak temyizen tetkiki davacı vekili tarafından istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen günde davacı vekili Avukat ... geldi.

Davalı vekili gelmedi. Temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan davacı avukatı dinlendikten sonra vaktin darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmıştı. Bu kere dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan bakiye iş bedelinin tahsili istemiyle başlatılan icra takibine yapılan itirazın iptâli, takibin devamı ve icra inkâr tazminatı istemlerine ilişkin olup, mahkemece yapılan yargılama sonunda davanın reddine dair verilen karar, davacı tarafından yasal süresi içerisinde temyiz edilmiştir. Davacı yüklenici, davalı iş sahibidir.

Eldeki dava, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 01.07.2012 tarihinden sonra, 25.12.2013 tarihinde açılmıştır. Burada öncelikli olarak asliye ticaret mahkemesinin davaya bakmakla görevli olup olmadığının belirlenmesi, davanın ticari niteliğinin ve görevli mahkemenin belirlenmesinde 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile getirilen düzenlemelerin değerlendirilmesi gerekir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 4. maddesine göre, bir davanın ticari dava sayılması için uyuşmazlık konusu işin taraflarının her ikisinin birden ticari işletmesiyle ilgili olması ya da tarafların tacir olup olmadıklarına veya işin tarafların ticari işletmesiyle ilgili olup olmamasına bakılmaksızın Türk Ticaret Kanunu veya diğer kanunlarda o davaya asliye ticaret mahkemesinin bakacağı yönünde düzenleme

olmalıdır. Örneğin, ödünç para verme işlemlerine ilişkin uyuşmazlıklar Türk Ticaret Kanunu'nun 4. maddesi uyarınca, iflas davaları ise 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 154 ve devamı maddeleri hükmünce ticari dava sayılır. Buna karşılık Türk Ticaret Kanunu'nun 4. maddesi uyarınca, tarafların tacir olup olmamasına bakılmaksızın ticari dava sayılan havale, vedia ve fikir ve sanat eserlerine ilişkin uyuşmazlıklardan doğan davalar herhangi bir ticari işletmeyi ilgilendirmiyorsa, ticari dava vasfını kaybedecektir.

Diğer taraftan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 19/II. maddesi uyarınca, taraflardan biri için ticari iş sayılan bir işin diğeri için de ticari iş sayılması, davanın niteliğini ticari hale getirmeyecektir. Zira, Türk Ticaret Kanunu, kanun gereği ticari dava sayılan davalar haricinde, ticari davayı ticari iş esasına göre değil, ticari işletme esasına göre belirlemiştir. Hal böyle olunca, işin ticari nitelikte olması davayı ticari dava haline getirmez.

6335 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile değişik 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca ticari davalar Asliye Ticaret Mahkemelerince görülerek karara bağlanır. Öte

yandan aynı düzenleme gereğince, asliye ticaret mahkemeleri ile diğer hukuk mahkemeleri arasındaki ilişki, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'ndan ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 6335 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikten önceki halinden farklı olarak iş bölümü ilişkisi değil, görev ilişkisidir. Göreve ilişkin düzenlemeler, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 1. maddesi uyarınca kamu düzenine ilişkin olduğundan mahkemelerce ve temyiz incelemesi aşamasında Yargıtay'ca re'sen incelenir. Bu kuralın tek istisnası, 6335 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile değişik 6102

sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 5/4. maddesinde düzenlenmiş olup, buna göre, yargı çevresinde ayrı bir asliye ticaret mahkemesi bulunmayan yerlerde asliye hukuk mahkemelerine açılan davalarda görev kuralına dayanılmamış olması görevsizlik kararı verilmesini gerektirmeyecektir. Başka bir anlatımla, yargı çevresinde asliye ticaret mahkemesi bulunmayan yerlerde bir ticari uyuşmazlığın çözümü için asliye hukuk mahkemesine genel mahkeme sıfatıyla dava açılması halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilmeksizin işin görülmesi gerekir. Buna karşılık, Kanun aksi durumu düzenlememiş olduğundan, asliye hukuk mahkemesinin ticari olmayan bir davayı asliye ticaret mahkemesi sıfatıyla görmüş olması açıkça bozmayı gerektiren bir usule aykırılık halini oluşturmaktadır.

Somut olayda; uyuşmazlık eser sözleşmesinden kaynaklanmakta olup, bu nevi davaların ticari dava olduğuna ya da asliye ticaret mahkemelerinde görüleceğine ilişkin yasal bir düzenleme bulunmamaktadır. O halde, eldeki davanın ticari dava olarak kabulü ve asliye ticaret mahkemesinin görevli olması için uyuşmazlık konusu işin her iki tarafın birden ticari işletmesi ile ilgili olması zorunludur.

Davacı yüklenici şirketin sözleşme konusu işleri ticari işletmesiyle ilgili olarak yaptığında tereddüt bulunmamaktadır. Buna karşılık davalı ..., uyuşmazlık konusu ihaleyi ticari işletmesiyle ilgili olarak değil, kamu hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla gerçekleştirmiştir.

Yapılan açıklamalara göre, eldeki davaya bakma görevi 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 2. maddesi uyarınca asliye hukuk mahkemesine aittir. Bu durumda mahkemece davanın görev yönünden reddi ile kararın kesinleşmesine müteakip,

dosyanın talep halinde ... Asliye Hukuk Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmesi gerekirken, görevli olmayan mahkemece işin esasının incelenerek davanın reddine karar verilmiş olması doğru olmamış, kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün BOZULMASINA, bozma sebebine göre diğer temyiz itirazlarının incelenmesine yer olmadığına, 1.630,00 TL duruşma vekâlet ücretinin davalıdan alınarak Yargıtay'daki duruşmada vekille temsil olunan davacıya verilmesine, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 25.01.2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.